

Sygn.akt I Cz 203/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Teresa Zawistowska

Sędziowie: SO Aleksandra Ratkowska (spr.)

SO Arkadiusz Kuta

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2013r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w S.

przeciwko K. C.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 19 marca 2013r., sygn. akt I Co 588/13

p o s t a n a w i a:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i nadać klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Rejonowego (...)z dnia 23 lutego 2011r. , sygn.akt(...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.oraz zasądzić od dłużnika K. C.na rzecz wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.kwotę 133 (sto trzydzieści trzy) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania;

2. zasądzić od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt I Cz 203/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 marca 2013 roku Sąd Rejonowy w E. oddalił wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.przeciwko K. C.o nadanie klauzuli wykonalności w związku z przejściem uprawnień.

W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca domagał się nadania klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w sprawie XVI Nc –e (...)Sądu Rejonowego (...), podając, że pierwotny wierzyciel zbył wynikającą z tego orzeczenia wierzytelność na rzecz (...) spółkę z o.o.z siedzibą w L., a ta przelała wierzytelność na rzecz (...) spółki z o.o.z siedzibą w S..

Zgodnie z art.788§1 kpc jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszło na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Dla wykazania przejścia uprawnień wnioskodawca przedłożył uwierzytelniony wypis aktu notarialnego obejmującego zgodne potwierdzenie pierwotnego wierzyciela, tj. (...) im. (...)z siedzibą w G.i pierwszego nabywcy wierzytelności tj.(...) spółkę z o.o.w L., że doszło do przelewu wierzytelności na podstawie umowy, a także poprzez przedłożenie uwierzytelnionego wypisu aktu notarialnego obejmującego zgodne potwierdzenie pierwszego nabywcy wierzytelności tj. (...)i wnioskodawcy, że doszło do powierniczego przelewu wierzytelności na rzecz wnioskodawcy na podstawie umowy dotyczącej obsługi wierzytelności. Wymienionych umów do wniosku nie dołączono, zatem wnioskodawca nie wykazał przejścia uprawnień.

W zażaleniu na powyższe zarządzenie wnioskodawca domagał się jego uchylenia i nadania biegu wnioskowi oraz zasądzenia od dłużnika kosztów postępowania zażaleniowego.

W ocenie skarżącego Sąd Rejonowy dokonał błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania przepisu art. 788 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, iż dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę były niewystarczające do uwzględnienia wniosku. Skarżący wskazał, iż przejście wierzytelności – najpierw ze (...) im. (...)w G.na (...) Sp. z o.o.w L., a następnie z (...) Sp. z o.o.w L. na rzecz wnioskodawcy – zostało wykazane za pomocą oświadczeń złożonych w formie aktu notarialnego, a Sąd dokonał nielogicznej konstatacji, iż oświadczenia te nie mogły zostać uznane za dokumenty urzędowe, zwłaszcza mając na uwadze treść art. 2 ust 2 Prawa o notariacie.

Skarżący podniósł iż wezwanie jej do przedłożenia odpisu tytułu egzekucyjnego było pozbawione podstawy prawnej, wskazując w szczególności, iż wymogu takiego nie zawiera art.788§1 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Skarżący domagał się nadania na jego rzecz klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w trybie przepisu art. 788 k.p.c. Na gruncie omawianej regulacji podstawową i zarazem jedyną przesłanką warunkującą nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, z zaznaczeniem przejścia uprawnień z dotychczasowego na nowego wierzyciela, jest wykazanie i udokumentowanie faktu przejścia owych uprawnień za pomocą ściśle określonych środków dowodowych, którymi są dokumenty urzędowe lub prywatne z podpisami urzędowo poświadczonymi.

W doktrynie i orzecznictwie zagadnienie, w jaki sposób przejście uprawnień lub obowiązków powinno być ujęte w dokumencie, by uznać go za podstawę do nadania klauzuli w drodze przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c., ogranicza się do wniosku, że dokument taki powinien umożliwiać stwierdzenie, że przejście rzeczywiście nastąpiło. Decyduje zatem każdorazowo treść konkretnego, poddawanego ocenie dokumentu, przy czym ocena ta powinna być prowadzona przy zachowaniu reguł wykładni, uwzględniać więc powinna także okoliczności powstania dokumentu i uwarunkowania, w jakich funkcjonuje podmiot, który go wystawił (zobacz: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2007 r., III CZP 101/07, Lex 319931)

Przypomnieć trzeba, że dla wykazania przejścia uprawnień skarżący dołączył do wniosku poświadczony za zgodność z oryginałem przez reprezentującego go adwokata odpis aktu notarialnego, zawierającego oświadczenie, w którym (...) im. (...)z siedzibą w G.i z (...) sp. z o.o.z siedzibą wL.potwierdziły, że w dniu 23 sierpnia 2012 r. na podstawie umowy przelewu wierzytelności, w treści nadanej aneksem nr (...)z dnia 9 sierpnia 2012 r., (...)dokonała przelewu wierzytelności określonych w załączniku do umowy na rzecz (...), a (...)ten przelew przyjęła. Nadto do wniosku dołączono poświadczony za zgodność z oryginałem przez reprezentującego go adwokata odpis aktu notarialnego, zawierającego oświadczenie, w którym (...) sp. z o.o.z siedzibą w Luksemburgu i (...) sp. z o.o.z siedzibą w S.potwierdziły, że w dniu 23 sierpnia 2012 r. na podstawie umowy dotyczącej obsługi wierzytelności, w treści

nadanej aneksem nr (...)z dnia 9 sierpnia 2012 r., (...)dokonała powierniczego przelewu wierzytelności określonych w załączniku do umowy na rzecz A., a A. ten przelew przyjęła.

Nie ulega wątpliwości, że akt notarialny jest dokumentem urzędowym w rozumieniu 244 § 1 k.p.c., a tym samym w rozumieniu 788 § 1 k.p.c. Zgodnie bowiem z art. 2 § 2 ustawy - Prawo o notariacie, czynności notariusza dokonane zgodnie z prawem „mają charakter dokumentów urzędowych”, a zatem należy je uznać za dokumenty urzędowe.

Z treści art. 244 k.p.c. w związku z art. 252 k.p.c. wynika, że dokumenty urzędowe korzystają z dwóch domniemań prawnych, tj. z domniemania autentyczności (iż dokument pochodzi od osoby lub organu wskazanego jako jego wystawca, a zatem, że nie jest on sfalszowany) oraz z domniemania zgodności z prawdą (iż zaświadcza on prawdziwy stan rzeczy). Obydwa te domniemania należą do grupy domniemań wzruszalnych (podważalnych, obalalnych - por. art. 252 i 253). Domniemanie zgodności z prawdą jest niekiedy nazywane błędnie domniemaniem prawdziwości (por. uwagi do art. 252). Domniemanie to z natury rzeczy występuje jedynie przy dokumentach typu sprawozdawczego, czyli dokumentach informujących, zwanych także dokumentami narratywnymi. Jedynie bowiem w dokumentach sprawozdawczych (inaczej - narratywnych, informujących, deklaracyjnych, poświadczających, zaświadczających, stwierdzających, opisowych), tj. w dokumentach zawierających oświadczenia wiedzy (np. raporty, sprawozdania, zaświadczenia, poświadczenia, protokoły, pokwitowania, decyzje administracyjne deklaratywne, notatki urzędowe) występuje problem, czy dokumenty te przedstawiają stan rzeczy zgodny ze stanem rzeczywistym /prawdziwym/. W dokumentach typu konstytutywnego (inaczej - sprawczych, stanowiących, rozporządzających, skutkujących, działających), tj. w dokumentach zawierających oświadczenia woli, nie może powstać problem ewentualnej zgodności lub niezgodności z prawdziwym stanem rzeczy, gdyż dokumenty te wyrażają, czyli ucieleśniają (inkorporują) oświadczenia woli stron, a same oświadczenia woli nie mogą być „prawdziwe” lub „nieprawdziwe”, mogą jedynie być ważne lub nieważne oraz skuteczne lub bezskuteczne. Z tych przyczyn domniemanie zgodności treści dokumentu urzędowego z prawdą statuowane w art. 244 § 1 k.p.c. dotyczy wyłącznie dokumentów urzędowych sprawozdawczych (narratywnych). Domniemanie to może być obalane wszelkimi środkami dowodowymi (zobacz: Krzysztof Knoppek, Komentarz do art. 244 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex).

Dołączone zatem do wniosku dokumenty są niewątpliwie dokumentami urzędowymi o charakterze sprawozdawczym, albowiem zawierają oświadczenie wiedzy, że na mocy zawartej umowy strony dokonały przelewu wierzytelności. Z takimi dokumentami urzędowymi – jak wyjaśniono wyżej - wiąże się domniemanie prawdziwości, które czyni z tych dokumentów podstawowy środek dowodowy również w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień.

Z tych przyczyn należało podzielić stanowisko skarżącego, że dołączając opisane wyżej dokumenty spełnił on wymóg określony w art. 788 § 1 k.p.c., a mianowicie wykazał dokumentem urzędowym, że doszło do przejścia uprawnień ze (...) im. (...)z siedzibą w G.na z (...) sp. z o.o.z siedzibą w L., a następnie z (...) sp. z o.o.z siedzibą w L. na (...) sp. z o.o.z siedzibą w S..

Z tych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., na mocy art. 788 § 1 k.p.c., orzekł jak w pkt I postanowienia.

O kosztach postępowania za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art.770 k.p.c. i § 11 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2002.163.1348).

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art.770 k.p.c. i § 11 ust. 1 pkt 13 w związku z § 13 ust. 2 pkt 1 wymienionego wyżej rozporządzenia.